

RECENSIES EN REFERATEN.

DR. J. H. F. KOHLBRUGGE, „*Een en ander over de psychologie van den Javaan*”.

Boekhandel en drukkerij voorheen E. J. Brill,
Leiden 1907.

Wanneer men zich de moeite gaf, om het oordeel van z. g. n. Indische specialiteiten over den Javaan in een boekskén te verzamelen, dan zoude men versteld staan over de vele en eigenaardige beschouwingen, die allen om strijd, zich bij u aandienen, als zoovele autoriteitsverklaringen van overgroote waarde. De begeerte zoude bij ons opkomen, om dat wonder van menschelijke domheid en slimheid, van luiheid en handigheid, van sluwheid en kinderlijke goedigheid eens persoonlijk te ontmoeten, en van alle kanten te bekijken. De voorstelling, die men op deze wijze van den Javaan krijgt, is niet zoo aantrekkelijk, en onwillekeurig ontstaat er eene zekere vreeze in het hart, wanneer men voor 't eerst dien half gekleeden bruinen Inlander gehurkt voor zich ziet. Men heeft zich gewend aan die oppervlakkige beschouwing van personen, waardoor men alleen acht leert slaan op zekere uitwendige handelingen, zonder te bedenken, dat deze handelingen dikwijls het uitvloeisel zijn van een eigenaardig zieleleven. — Dankbaar mogen wij dan ook zijn, voor dat eenvoudig woord van Dr. Kohlbrugge, waarin hij getracht heeft, het zieleleven van den Javaan voor ons te ontsluiten. Hij heeft door dezen arbeid een goed werk verricht, en menigeen zal, na lezing van dit woord, voortaan den Javaan anders beoordeelen, dan hij tot hiertoe gewoon was te doen. Vreemd